

Dr. sc. Borislav Pavlovski, red. prof.

**POPIS ZNANSTVENIH I STRUČNIH RADOVA OD POSLJEDNJEG IZBORA
U ZVANJE (2006)**

ZNANSTVENI RADOVI

1. **Desničine kazališne kritike.** Izlaganja sa skupa održanog u povodu stote obljetnice rođenja Vladana Desnice u Hrvatskom društvu pisaca 26. i 27. listopada 2005. Književna republika, Zagreb, godište IV, ožujak-travanj 2006, broj 3-4, 69-83.
2. **Dramatisierung von Geschichte bei Kole Čašule.** Geschichte (ge-)brauchen. Literatur und Geschichtskultur im Staatssozialismus: Jugoslavien und Bulgarien. Angela Richter / Barbara Beyer (Hg.). Berlin: Frank & Timme GmbH Verlag für Wissenschaftliche Literatur, 2006, 299-311.
3. **Verzifikacijski aspekti hrvatskih prijevoda «Tuge za jugom» (T'ga za jug) Konstantina Miladinova.** Swiat Slowian. Redakcija Emil Tokarz. Bielsko-Biala, 2006, 235-239.
4. **Medvešekove režije u ZeKaeMu.** Krležini dani u Osijeku, 2006. Tijelo, riječ i prostor u hrvatskoj drami i kazalištu. Zagreb-Osijek: HAZU-HNK u Osijeku-Filozofski fakultet, 2006, 334-341.
5. **Aktualizacija mita o zmiji ili: «Zar вреди zbog Bosne plakati?».** Vidi: Kulturni bestijarij. Urednice Suzana Marjanić i Antonija Zaradija Kiš. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku – Hrvatska sveučilišna naklada, 2007, 513-527.
6. **Astralni simbolizam Antuna Branka Šimića.** Zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa o hrvatskom sknjiževniku Antuna Branka Šimića. Drinovci, 5. i 6. rujna 2008. Uredio Vlado Pandžić. Grude: Matica hrvatska, 2008, 171-184.
7. **Hi-Fi Gorana Stefanovskom na pozornicama Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku.** Krležini dani, Osijek, 2007. Uredio Branko Hećimović. Osijek, 2008.
8. **Geometrija ljubavi u «Tri sestre» A. P. Čehova i «Sutonu» I. Vojnovića.** Literaturne sveske. Zagreb: Filozofski fakultet, 2009.

PRILOZI U KNJIGAMA

1. **Makedonistika vo Zagreb.** Vidi: 40 godini Međunaroden seminar za makedonski jazik, literatura i kultura: 1967-2007. Skopje: Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij", Međunaroden seminar za makedonski jazik, literatura i kultura, 2007, 75-77.
2. **Priča o makedonskom romanu i Hrpeškovićim vještinama.** U: Ermis Lafazanovski. *Hrpeško*. Zagreb: Novi Liber-EPH, 2010, 143-160.

ZNANSTVENI ZBORNICI

Hrvatsko-makedonske književne i kulturne veze. Zbornik radova 1. Urednici Borislav Pavlovski i Goran Kalogjera. Rijeka: Filozofski fakultet, 2008.

ZNANSTVENI PROJEKTI

Književni, jezični i kulturološki aspekti hrvatsko-makedonskih odnosa. Voditelj projekta od 2. siječnja 2007. godine je Borislav Pavlovski. Suradnici prof. dr. sc. Goran Kalogjera, prof. dr. sc. Vlado Pandžić, Ivica Baković, znanstveni novak.

Kazalište kao mjesto pamćenja – makedonska i hrvatska iskustva. Voditelj projekta od 27. travnja 2010. Borislav Pavlovski

PPRIJEVODI S MAKEDONSKOGA JEZIKA

Romani

1.. **Goce Smilevski. *Razgovor sa Spinozom (Razgovor so Spinoza).*** Zagreb: Edicije Božičević, 2007.

2. **Ermis Lafazanovski. *Hrapeško.*** Zagreb: Novi Liber-EPH, 2010.

Poezija

Nikola Madžirov. *Svjetlost i prah.* Oglad *Napuštanje vraćanja* i izbor pjesama. Tema, časopis za knjigu, godina V, broj 9-10, Zagreb 2008, 54-60.

Nikola Madžirov. *Premješten kamen.* Izbor pjesama. Zaprešić: Fraktura, 2009.

Vesna Acevska. *Pjesme.* Republika, godište LXVI, broj 10, Zagreb, listopad 2010, 66-76.

Sande Stojčevski. *Uzda od zvijezde.* Republika, godište LXVI, broj 10, Zagreb, listopad 2010, 78-86.

POPIS ZNANSTVENIH I STRUČNIH RADOVA DO POSLJEDNJEG IZBORA U ZVANJE (2006)

1. KVALIFIKACIJSKI RADOVI:

1. **Oblikovanje likova u dramama Kole Čašule.** Magistarski rad - (206 str.). Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1985. Obrana: 10. siječnja 1986. Povjerenstvo: prof. dr. sc. Dragi Stefanija (Filozofska fakulteta u Ljubljani, predsjednik), prof. dr. sc. Maja Hribar-Ožegović (Zagreb), dr. sc. Branko Hećimović, znanstveni savjetnik (Zagreb).

2. **Prostor u Čašulevim dramama. Disertacija** - (256 str.). Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1994. Obrana: 29. listopada 1994. Povjerenstvo: dr. sc. Branko Hećimović, znanstveni savjetnik, (predsjednik Povjerenstva, Zagreb), prof. dr. sc. Dragi Stefanija (član, Filozofska fakulteta u Ljubljani), prof. dr. sc. Miroslav Šicel (član, Filozofski fakultet u Zagrebu). Vidi: *Borislav Pavlovski. Prostori kazališnih svečanosti.* Zagreb: Naklada MD, 2000. - 391 str.

2. KNJIGE:

2. 1. Znanstvene knjige:

1. **Prostori kazališnih svečanosti.** Zagreb: Naklada MD, 2000. – 391 str.

2. **Vo znakot na komparativnoto čitanje. Kritiki, esei i studii.** Skopje: Matica makedonska, 2000. – 245 str.

3. **Od teksta do predstave. Rasprave o dramaturgiji Kola Čašula i predstavama "Crnila" (Tmina) na hrvatskim pozornicama.** Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 2005. – 258 str. (Monografija).

2. 2. Antologije, udžbenici i rječnici:

1. **Suvremene makedonske drame. Antologija.** Priredili: Branko Hećimović i Borislav Pavlovski. Zagreb: Znanje, Biblioteka itd., sv. 90, 1982. – 271 str.

2. **Gospodari labirinta. Antologija snova, maštarija i fantastičnih priča iz makedonske književnosti.** Priredio B. Pavlovski. Zagreb: Naklada MD, 1998. – 302 str.

3. **Antologija nove makedonske drame.** Odabrao, preveo i predgovor napisao: Borislav Pavlovski. Zagreb: Hrvatski centar ITI-UNESCO, 2000. – 335 str.

4. **Makedonsko-hrvatski i hrvatsko-makedonski rječnik.** Vidi: *Balkanskiot rečnik.* Uredio: Slavomir Marinković. Suradnik za makedonsko-hrvatski / hrvatsko-makedonski jezik Borislav Pavlovski. Skopje: Mi-An, 2004, 21-320 i 351-366.

5. **Mal makedonsko-hrvatski i hrvatsko-makedonski rečnik / Mali hrvatsko-makedonski i makedonsko-hrvatski rječnik.** Priredili: Dragi Stefanija i Borislav Pavlovski. Pula: Zavičajna naklada "Žakan Juri", 2006. – str. 323.

3. POGLAVLJA I PREDGOVORI / POGOVORI U KNJIGAMA:

1. **Književnost za djecu.** Vidi: *Makedonska književnost*. Sazdov, T. i dr. Zagreb: Školska knjiga, (1988), 1991, 239-260.
2. **Gospodari labirinta.** Pogovor. Bibliografije. Zagreb: Naklada MD, 1998, 230-286, 291-302.
3. **Koga padaat dzvezdite.** Vidi: *Jovan Pavlovski. Poezija*. (Višejezično izdanje). Struga: Struškite večeri na poezijata - Skopje; Melburn: Matica Makedonska, 1998, 281-293. Isto: Kada padaju zvijezde. Quorum, XIV, 4, Zagreb, 1998, 54-62.
4. **Makedonistika.** Vidi: *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Monografija*. Urednik Stjepan Damjanović. Zagreb: Filozofski fakultet, 1998, 115-116.
5. **Kronologija makedonske dramske književnosti i kazališta. - Makedonski dramatičari u Hrvatskoj.** Vidi: *Borislav Pavlovski. Antologija nove makedonske drame*. Zagreb: Hrvatski centar ITI-UNESCO, 2000, 7-87, 88-98.
6. **Konstantin Miladinov - od Struge do Stambola. Mnogoglasje je Jedinstvo. Bilješke o pjesnicima. Bilješka o prevoditeljici** Vidi: *Konstantin Miladinov. Da vidam Ohrid, Struga da vidam / Da vidim Ohrid, Strugu da gledam*. Dvojezično. Priredio, pogovor napisao i bilješke sastavio Borislav Pavlovski. Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj – Pula: Zavičajna naklada "Žakan Juri", 2001, 75-127, 129-147, 149-163.
7. **"Bijeli grad" u znaku plave boje.** Vidi: *Borivoj Radaković. "Bijeli grad" (Zagrebačke drame)*. Zagreb: Hema.com, 2002, 304-311.
8. **Fragmenti za životot i dramaturgijata na Kole Čašule.** Vidi: Kole Čašule. Drami, 2. Skopje: Matica makedonska, 2002, 213-262. (A-1)
9. **Milčinovata režija na "Crnila" od Kole Čašule vo Hrvatsko narodno kazalište vo Zagreb.** Vidi: *Ilija Milčin - monografija*. Priređivač i urednik. Jelena Lužina. Prilep: Makedonski teatarski festival "Vojdan Černodrinski", 2003: 101-135. (A-1)
10. **Poslanica plemenitome i velepoštovanomu gospodinu Goranu Kalogjeri, Korčulaninu, redovitom profesoru i prorektoru Sveučilišta na Rijeci, mome prijatelju i kolegi.** Vidi: *Goran Kalogjera. Osvrti o makedonskoj književnosti*. Rijeka: Novi list, 2004, 116-123.

4. ZNANSTVENI RADOVI:

1. **Primjer prevodenja poezije Tina Ujevića na makedonski jezik.** Znanstveni skup: Život i djelo Tina Ujevića. Zagreb, 1980. Croatica, XI - XII, 15-16, Zagreb, 1980/1981, 205-217.
2. **Žena u dramama Kola Čašula.** Zbornik: *Revolucionerniot lik na ženata vo sovremenoto literaturno tvoreštvo*. Kumanovo, 1979, 75-83.

3. **U potrazi za izgubljenim identitetom.** Vidi: **Taško Georgievski. Ravna zemlja.** Sarajevo: Veselin Masleša, 1985, 277-288. Isto: Vo potraga po izgubeniot identitet. Razgledi, XXVIII, 1-2, Skopje, 1986, 15-26.
4. **Funkcija magijskog u prozi Petra M. Andreevskog.** Zbornik: Bitovoto i istoriskoto vo makedonskata umetnička proza. Skopje: MANU, 1986, 136-142.
5. **O Prličevu komparativno.** Zbornik: Životot i deloto na Grigor S. Prličev. Skopje: Institut za literatura pri Filološkiot fakultet, 1986, 136-142.
6. **Autor u potrazi za likovima.** Dometi, XX, 2-3, Rijeka, 1987, 131-142.
7. **“Balade Petrice Kerempuha” i “Evangeliie po Itar Pejo”.** Zbornik radova: Komparativno proučavanje jugoslavenskih književnosti, sv. 3. Zagreb-Varaždin, 1988, 118-125.
8. **Apsurdna sloboda.** Zbornik: Slobodata i stremežot za sloboda vo sovremenata makedonska literatura. Skopje: MANU, 1990, 77-84.
9. **“Beli mugri” u hrvatskim prijevodima.** Zbornik radova: Komparativno proučavanje jugoslavenskih / južnoslavenskih književnosti, sv. 4. Zagreb, 1991, 243-251.
10. **Za povtorno čitanje na Racin.** Kulturen život, XXXVIII, 2, Skopje, 1993, 29-33.
11. **Očekuvana ironija.** Lettre international, I, 1, Skopje, 1995, 77-82.
12. **Nova strategija riječi u hrvatskoj kratkoj prozi.** Fluminensia, VII, 2, Rijeka, 1995, 123-140.
13. **Prostor u suvremenoj hrvatskoj drami (Kulturni / estetski / kod u oblikovanju prostora).** Zbornik: Krležini dani u Osijeku, sv. 1. Osijek: HNK i Pedagoški fakultet – Zagreb: Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, 1996, 177-186.
14. **Egzistencijalizam i filozofija apsurdna u Čašulevim dramama.** Zbornik: Komparativno proučavanje na makedonskata literatura i umetnost vo XX vek, tom 2. Skopje: MANU, 1996: 177-186.
15. **Redukcija na scenskiot prostor - “Sud”.** Naše pismo, II, 8, Skopje, april-maj, 1996, 3.
16. **Postmodernistička karnevalizacija (Mujičić, Senker, Škrabe).** Zbornik: Suvremena hrvatska dramska književnost i kazalište od 1968. / 1971. Do danas. Druga knjiga. Osijek: HNK i Pedagoški fakultet-Zagreb: Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta HAZU, 1997, 68-79.

17. **Tucićeva “Golgota”**. Osijek i Slavonija – Hrvatska dramska književnost i kazalište. Znanstveno savjetovanje u čast 90.obljetnice HNK u Osijeku..Priredio Branko Hećimović. Osijek: HNK i Pedagoški fakultet- Zagreb: Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta HAZU, 1997, 134-139.
18. **Što je Brešanov “Hamlet...” Makedoncima?** Prvi hrvatski slavistički kongres. Zbornik radova II. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 1977, 657-673. Glavni i odgovorni urednik Stjepan Damjanović.
19. **Od Amicisova “Carigrada” do Veberova “Putu u Carigrad”**. Riječki filološki dani 2. Knjiga II. Glavni urednik Marija Turk. Rijeka: Filozofski fakultet, 1998, 21-30.
20. **Nova (postmodernistička) makedonska dramaturgija**. Zbornik na trudovi: Makedonskata dramatika / dramaturgija pomeđu tradicijata i sovremenosta. Priredila Jelena Lužina. Prilep: Makedonski teatarski Festival “Vojdan Černodrinski”, 1997, 21-26.
21. **Makedonski prijevodi Brešanove “Predstave Hamleta u selu Mrduša Donja”**. Krležini dani u Osijeku: Hrvatska dramska književnost i kazalište u europskom kontekstu. Prva knjiga. Priredio Branko Hećimović. Zagreb: HAZU – Osijek: HNK i Pedagoški fakultet, 1999, 286-299.
22. **Makedonskata i hrvatskata fantastična proza**. Zbornik na trudovi: Fenomenot ljubov vo balkanskite literaturi i kulturi. Priredili: Jasmina Mojsieva-Guševa i Aleksandar Prokopiev. Skopje: Institut za makedonska literatura, 1999, 105-116. Isto: *Postmodernizmot vo hrvatskata i makedonskata fantastična proza*. Naše pismo, IV, 23, Skopje, noemvri- dekemvri, 1988, 9-10.
23. **Mediterranskiot “moderato cantabile” na Vlada Urošević**. Vidi: Vo znakot na komparativnoto čitanje. Skopje: Matica makedonska, 2000, 223-232.
24. **Držićevi tragovi u makedonskoj drami i kazalištu (U tri ata te s prologom i epilogom)**. Krležini dani u Osijeku, 1998. Hrvatska dramska književnost u europskom kontekstu. Priredili Nikola Batušić i Boris Senker. Zagreb: Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU; Osijek: Hrvatsko narodno kazalište; Pedagoški fakultet, 2000, 109-117. (A-1)
25. **Od romana “Sjaj epohe” do drame “Dobro došli u plavi pakao” Borivoja Radakovića**. Krležini dani u Osijeku, 1999. Hrvatska dramska književnost i kazalište i hrvatska književnost. Priredio Branko Hećimović. Zagreb: Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU; Osijek: Hrvatsko narodno kazalište; Pedagoški fakultet, 2000, 217-225. Isto: Treći program Hrvatskoga radija, Zagreb, 9. svibnja 2000. Urednica Giga Gračan. (A-1)
26. **Fantastična priča u “Dječjoj književnosti” Milana Crnkovića**. Riječ, časopis za filologiju, god. 6, sv. 2, Rijeka, 2000: 156-162. (A-1)

27. **Makedoncite na zagrepskite sceni (Kole Čašule, Goran Stefanovski, Dejan Dukovski).** Prilozi za historijata na amkedonskiot teatar. Zbornik na trudovi. Podgotvila: Dr. Jelena Lužina. Prilep: Makedonski teatarski festival "Vojdan Černodrinski", 2000: 115-119. (A-1)
28. **Sleng kao jezična strategija.** Dometi, god. 10, broj 1-4, Rijeka, 2000, 75-85. Znanstveni skup: Suvremena hrvatska drama u osamdesetim i devedesetim godinama. Matica hrvatska, Zagreb, 9.-11. ožujka 2000.(A-1)
29. **Dramski ot rimake na "Makedonska krvava svadba".** Zbornik Vojdan Pop Georgiev Černodrinski - život i delo. Skopje: Institut za makedonska literatura - Struga: Dom na kultura, 2001: 157-162. (A-1)
30. **Simbolično pletivo "Tuge za jugom" Konstantina Miladinova.** Forum, godište XXXVI, knjiga LXXII, broj 4-6, Zagreb, travanj-lipanj 2002, 657-666. Vidi isto: Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa održanog u Zagrebu i Đakovu, 23. i 24. lipnja 2001., 27-39. (A-1)
31. **Krleža na makedonskim pozornicama.** Hrvatska dramska književnost i kazalište - inventura milenija: drugi dio. Krležini dani u Osijeku 2001. Priredio Branko Hećimović. Zagreb: Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU < etc.<, 2002: 235-260. (A-1)
32. **Kratki pregled makedonske novelistike.** Republika, godište LIX, broj 5, Zagreb, svibanj 2003, 54-62. (A-2)
33. **Odlike makedonske dramske književnosti.** Republika, godište LIX, broj 5, Zagreb, svibanj 2003, 63-73. (A-2)
34. **Vlatko Pavletić i makedonski "princ metafore".** Zbornik radova: Sedamdeseti rođendan Vlatka Pavletića. Zagreb: Epifanija, 2004, 22-24. (A-1)
35. **Fragmenti za životot i deloto na Kole Čašule.** U. Kole Čašule. Drami, 2. Skopje: Matica makedonska, 2002, 213-263. Isto: Ulomci o životu i dramaturiji Kola Čašula. U: Od teksta do predstave. Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 2005, 9-70. (A-1).
36. **Milčinovata režija na «Crnila» od Kole Čašule vo Hrvatsko narodno kazalište vo Zagreb.** U: Ilija Milčin – monografija. Priredila i uredila: Jelena Lužina. Prilep: Makednki teatarski festival «Vojdan Černodrinski», 2003, 101-135. (A-1). Isto: Milčinova režija «Tmina» uzagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu. U: Od teksta do predstave. Zagreb: ZMRH, 2005, 73-132. (A-1).
37. **«Tmine» u osječkom Narodnom kazalištu.** U: Od teksta do predstave. Zagreb: ZMRH, 2005, 133-173. (A-1).
38. **Šibensko uprizorenje «Tmina».** U: Od teksta do predstave. Zagreb: ZMRH, 2005, 175-194. (A-1).

39. **Virovitička «Crnila»**. U: Od teksta do predstave. Zagreb: ZMRH, 2005, 195-231. (A-1).

5. ZNANSTVENI ZBORNICI

1. **Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova**. Urednik Borislav Pavlovski. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa održanog u Zagrebu i Đakovu, 23. i 24. lipnja 2001. Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 2003. - 201 str.

6. STRUČNI RADOVI:

6. 1. Prilozi u enciklopedijama:

1. **Macedonian literature**. Vidi: *Encyclopedia of World Literature in the 20 th Century*. Volume 3: L-R. Farmington Hill, MI (USA): St. James Press, 1998, 143-145 (8 str.). Isto: Literatura so zrel individualen izraz i stilska čistota. Makedonsko vreme, VI, 56, Skopje, juni 1999, 26-28. Preveo Darko Poslek.

2. **Hrvatska enciklopedija, sv. 1: A-Bd**. Članci: Đorđi Abadžiev, Aleksandar Aleksiev, Petre M. Andreevski, Tome Arsovski, Dimitar Baševski, Jovan Boškovski,. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1999.

3. **Hrvatska enciklopedija, sv. 2: Be-Da**. Članci: Marko Cepenkov, Ivan Čapovski, Kole Čašule, Vojdan Pop Georgiev Černodrinski, Živko Čingo, Katica Čulavkova. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2000.

4. **Hrvatska enciklopedija, sv. 3: Da-Fo**. Simon Drakul, Miodrag Drugovac, Dejan Dukovski, Milan Đurčinov, Bogomil Đuzel, Metodije Fotev. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2001.

5. **Hrvatska enciklopedija, sv. 4: Fr-Ht**. Tako Georgievski, Vasil Iljoski, Slavko Janevski. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2002.

6. **Hrvatska enciklopedija, sv. 5: Hu-Km**. Eftim Kletnikov.

7. **Hrvatska enciklopedija, sv. 6: Kn-Mak**. Blaže Koneski, 91, Dimitar Kratovski, Risto Krle, Makedonci: Književnost, 781-783, Kazalište, 783. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 2004.

8. **Hrvatska enciklopedija, sv. 7: Mal-Nj**. Vase Mančev, Vlado Maleski, Mateja Matevski, Konstantin Miladinov. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2005.

6. 2. Prilozi u leksikonima

1. **Die makedonische Literatur**. Vidi: *Kindler lexicon*. Munchen-Basel-Zurich: Droemer Knaur Verlag, 1992, 485 - 491 (29 str.). Preveo Klaus Detlef Olof.

2. **Makedonski pisci**: Petre M. Andreevski, 37; Kole Čašule, 245-246, Živko Čingo, 249; Ćiril, 250-251, Dejan Dukovski, 293, Taško Georgievski, 378-379; Vasil Iljoski, 249; Slavko Janevski, 510; Kliment Ohridski, 564-565, Blaže Koneski, 572-573, Mateja

Matevski, 693, Konstantin Miladinov, 714 -715, Jovan Pavlovski, 813-814, Radovan Pavlovski, 814; Kiril Pejčinović, 818, Kosta Racin, 876; Goran Stefanovski, 1009-1010; Aco Šopov, 1039-1040; Gane Todorovski, 1065; Vlada Urošević, 1092-1093. *Leksikon stranih pisaca*. Zagreb: Školska knjiga, 2001.

3. **Makedonska književnost:** Petre Andreevski, PIRIKA, 249; Kole Čašule, CRNILA, 75; Slavko Janevski, MIRAKULI UŽASA, 364; Kliment Ohridski, PANONSKE LEGENDE, 445; Jovan Pavlovski, SOK IZ PROSTATE, 608; Goran Stefanovski, DIVLJE MESO, 107. *Leksikon svjetske književnosti. Djela. A – Ž*. Zagreb: Školska knjiga, 2004.

6. 3. Književne kritike:

1. **Raznovidnost na tvorečkite pristapi.** (...). *Nikola Đuretić: Vragolovi*. Nova Makedonija, XXXI, 10184, Skopje, 1 juni 1975 god., 13. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

2. **Nedela vo znakot na knjigata.** (...). *Vesna Krmpotić vo "Dijamantniot faraon"*. Nova Makedonija, XXXI, 10190, Skopje, 7 juni 1975, 8. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

3. **Realnoto i nadrealnoto vo umetnosta.** – *Stvarnosta vo novata kniga stihovi na Majdak "Glavno da se gura"*. (...). Nova Makedonija, XXXI, 10212, Skopje, 29 juni 1975 god., 13. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

4. **Temeli na segašnosta.** – *Vtoroto izdanie na kapitalnoto delo na Ruger Bošković "Teorija na prirodната filozofija"*. (...). Nova Makedonija, XXXI, 10224, Skopje, 11 juli 1975 god., 12. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

6. **Rezultati od dolgogodišnoto tvoreštvo.** (...). *Vrednoto delo na J. Šidak "Studii za "Crkvata bosanska" i bogomilstvoto"*. Nova Makedonija, XXXII, 10411, Skopje, 18 januari 1976 god., 11. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

7. **Rezultati od zaedništvo.** – Oskar Davičo – Edo Murtić. – *Stevo Ostojić "Razgovori"*. – *Igor Mandić "Nežno srce"*. Nova Makedonija, XXXII, 10471, Skopje, 18 januari 1976 god., 11. Napomena: isti naslov odnosi se i na likovnu kritiku.

8. **Knigata denes i utre.** – *Romanot "Kolonelo" nagrađen so Goranovata nagrada*. Nova Makedonija, XXXII, 10556, Skopje, 13 juni 1976 god., 11.

9. **Knigi so značajna vrednost.** – *Danilo Kiš "Grobница za Boris Davidovič"* (Liber, Zagreb i BIGZ, Beograd). – *Tomislav Ladan "Bosanski grb"* (Zora, Zagreb, 1975). Nova Makedonija, XXXII, 10597, Skopje, 22 juli 1976 god., .

10. **Svečenost na knjigata.** – *Juraj Križanić "Razgovori za vladatelstvo"*. – *Reprint izdanie na "Beli mugri" od K. Racin*. Nova Makedonija, XXXII, 10659, Skopje, 24 septemvri 1976 god., 9.

11. **Književnost izrasnata od praktikata na opštestvenite dviženja.** – *Interesno delo na Jakov Blažević "Barav crvena niška".* (...). Nova Makedonija, XXXII, 10753, Skopje, 29 dekemvri 1976 god., 11. Napomena: isti naslov odnosi se i na filmsku kritiku.
12. **Knigi za nacističkrite zlostorstva.** Nova Makedonija, XXXIII, 10778, Skopje, 23 januari 1977 god., 12.
13. **Vo znakot na Krležinite "Znaminja".** *Miroslav Krleža: Zastave, NIŠP "Oslobođenje", Sarajevo, 1976.* Nova Makedonija, XXXIII, 10791, Skopje, 6 fevuari 1977 god., 9.
14. **Antologija vrijednih ostvarenja.** *Branislav Glumac – Petar Kepeski: Antologija na sovremenata makedonska poezija / Antologija suvremene makedonske poezije. "August Cesarec", Zagreb, 1979.* Oko, VIII, 210, Zagreb, 1980, 17.
15. **Revolucionarni ideali, revolucionar, revolucija.** *Dimitar Solev: Dren, Misla, Skopje, 1980.* Oko, IX, 234, Zagreb, 5. – 19. ožujka 1981, 17.
16. **Pirika.** *Petre M. Andreevski: Pirej, Misla, Skopje, 1980.* Oko, IX, 251, Zagreb, 29. listopada – 12. studenog 1981, 13.
17. **S one strane.** *Mihail Rendov: Nerezi, Misla, Skopje, 1982.* Oko, XI, 291, Zagreb, 12. – 26. svibnja 1983, 20.
18. **Objektivna historiografija.** *Ivan Katardžiev: Makedonsko nacionalno pitanje, Globus, Zagreb, 1983.* Oko, XII, 319, 1. – 14. VI 1984, 20.
19. **Premijerna književnopovijesna sistematizacija.** *Goran Kalogjera: Hrvatsko-makedonske književne veze. Rijeka: ICR, 1988.* Rival, I, 3 – 4, Rijeka, 1988, 200 – 202.
20. **Monografski opis Hrvatske.** *Gančo Savov: H'rvatsko (Hrvatska), Univerzitetskoto izdatelstvo "Sv. Kliment Ohridski", Sofija 1992/1994.* Vjesnik, LVI, 17023, Zagreb, 25. veljače 1995, 27. (Danica, Hrvatski kulturni tjednik, 145).
21. **Gospodari pozornice.** *Branko Hećimović: Razgovori s Pometom, Desdemonom i Poljskim Židovom. AGM i Hrvatsko društvo kazališnih kritičara i teatrologa, Zagreb, 1995.* Vjesnik, LVI, 17130, Zagreb, 17. VI. 1995, 26. (Danica, Hrvatski kulturni tjednik, 159, 8).
22. **Više od kronologije.** *Ognen Bojadžiski: Kronologija Ohridske arhiepiskopije. Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj i Makedonska pravoslavna crkvena općina Sv. Zlata Maglenska, Zagreb, 1994.* Vjesnik, LVI, 17281, Zagreb, 18. studenog 1995, 22. (Danica, Hrvatski kulturni tjednik, 181, 6).
23. **Hrvatsko - makedonski komparatistički projekt.** *Goran Kalogjera: Hrvatsko-makedonske književne veze. Rijeka: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 1996.* Riječ, god. 2, sv. 2, Rijeka, 1996, 188-191.

24. **Kulturne veze Makedonaca i Hrvata.** Goran Kalogjera. *Hrvatsko – makedonske književne veze.* Rijeka: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 1996. Novi list, LI, 15636, Rijeka, 17. siječnja 1997, 38.
25. **Inicijalni komparativni projekt.** Goran Kalogjera: *Hrvatsko-makedonske književne veze.* Rijeka: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 1996. Novi list, LI, 15727, Rijeka, 20. travnja 1997. (Mediteran, IV, 118, 6).
26. **Čovekovoto golgotsko stradanje.** Ivo Sanader – Ante Stamać: *Vo ovoj strašen čas.* Skopje: Zumpres, 1997. Stremež, god. 44, br. 1-2, Prilep, 1998, 128 – 130. Isto: Forum, Zagreb, 1998.
27. **Vjerodostojni pjesnički autoportret.** Vidi: Ljiljana Dimova Peternel. *Moj put.* Zagreb; Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 1998, 114 – 116.
28. **Seriozna i sistemna monografija.** Nataša Avramovska. *Travestija na usnata istorija - raskaživačkiot kriptogram na Petre M. Andreevski.* Skopje: Menora, Institut za makedonska literatura, 2000. Spektar, god. 17, broj 33-34, Skopje, 1999, 210-214.
29. **Zaoštravanje i proširivanje otvorenih pitanja.** Goran Kalogjera: *Braća Miladinovi - legenda i zbilja.* Rijeka: Hrvatsko filološko društvo – Makedonsko kulturno društvo "Ilinden" – Graftrade d.o.o., 2001. Novi list, broj 17 257, godina LV, Rijeka, 21. kolovoza 2001, 22. Isto: Fluminensia, časopis za filološka istraživanja, god. 13, br. 1-2, Rijeka, 2001, 146-148.
30. **Romaneska lirizacija totalitarizma.** Luan Starova: *Vrijeme koza. S makedonskoga preveo Mate Maras.* Zagreb: Znanje, Biblioteka hit, 2001. Zarez, god. III, broj 69, Zagreb, 6. prosinca 2001, 40.
31. **Nova hrvatska drama na makedonskom jeziku.** Sanja Nikčević, *Antologija na novata hrvatska drama, Dramska biblioteka, sv. I., Skopje, Fakultet za dramski umetnosti, 2002.* Republika, godište LIX, broj 4, Zagreb, travanj 2003: 105-108.
32. **Apologija redateljskoga rada Tita Strozija.** Ana Lederer. *Redatelj Tito Strozzi.* Zagreb: Meandar, 2003. Republika, godište LX, broj 2, Zagreb, veljača 2004., 118-121.
33. **Teorijsko osmišljavanje afirmativne američke drame.** Sanja Nikčević. *Afirmativna američka drama ili živjeli Puritanci.* Zagreb: Hrvatski centar ITI-UNESCO, Biblioteka Mansioni, 2003. Republika, godište LX, broj 3, Zagreb, ožujak 2004., 123-127.
34. **Glumačko umijeće kao životni izbor.** Branka Cvitković – *Trideset godina umjetničkog djelovanja.* Zagreb: Hrvatski centar ITI UNESCO, 2004. Republika, godište LX, broj 5, Zagreb, svibanj 2004, 121-125.
35. **Povratak kazališnog kroničara.** Republika, godište LX, broj 7-8, Zagreb, srpanj-kolovoz 2004, 155-160.
36. **O redateljskom umijeću Koste Spaića.** Republika, godište LX, broj 9, Zagreb, rujan 2004,

37. **Apologija gospodina Rade Šerbedžije.** Republika, godište LX, broj 10, Zagreb, studeni 2004, 118-123.

38. Branko Hećimović. **U zagrljaju kazališta.** Zagreb: Hrvatski centar ITI-UNESCO, 2004. Republika, godište LXI, broj 2, Zagreb, veljača 2005.

6. 4. Likovne kritike:

1. **Himna na svetlinata i ženata.** *Po povod retrospektivnata izložba na Antun Motika vo Moderna galerija vo Zagreb.* Nova Makedonija, XXXI, 10046, Skopje, 14 januari 1975 god., 9.

2. **Golemite likovni svečenosti.** *Kon retrospektivnata izložba na Marijan Trepše, na koja se prikažani 230 dela od golemiot umetnik.* Nova Makedonija, XXXI, 10074, Skopje, 9 fevuari 1975 god., 13.

3. **Umetnost što će živee.** *Včera vo Zagreb počina Krsto Hegedušić.* Nova Makedonija, XXXI, 10132, 8 april 1975 god., 8.

4. **Dokazi za trajnata revolucionernost.** – *Izložbite vo Muzejot na revolucijata na narodot na Hrvatska.* Nova Makedonija, XXXI, 10137, Skopje, 13 april 1975 god., 11.

5. **Smrtta go nadvladea životniot temperament.** – *Umre Vanja Radauš.* Nova Makedonija; XXXI, 10150, Skopje, 26 april 1975 god., 9.

6. **Realnoto i nadrealnoto vo umetnosta.** – (...) *Nadrealnoto vo grafikite na Virgilije Nevjestić.* Nova Makedonija, XXXI, 10212, Skopje, 29 juni 1975 god., 14. (Napomena: isti naslov odnosi se i na književnu kritiku.)

7. **Temeli na segašnosta.** – (...). – *Umetnosta na Juraj Dalmatinac niz kamerata na Nenad Gatin.* – Izložbata “Borbata za osloboduvanje na Hrvatska od 1944 – do 1945 godina”. Nova Makedonija, XXXI, 10224, Skopje, 11 juli 1975 god., 12. (Napomena: isti naslov odnosi se i na književnu kritiku.)

8. **Trajni umetnički dostreli.** – (...). – *Humanata poraka na grafikite na B. Jakac.* Nova Makedonija, XXXI, 10240, Skopje, 27 juli 1975 god., 9.

9. **Paleti što vobuduvaaat.** – *Izložbata na Miljenko Stančić vo Muzejot na umetnosta i zanaetčistvoto i izložba na sliki i kolaži na Peđa Milosavljević vo Izložbeniot salon vo Domot na JNA vo Zagreb.* – (...). Nova Makedonija, XXXI, 10331, Skopje, 26 oktombri 1975 god., 12.

10. **Rezultati na dolgogodišnoto tvoreštvo.** – *Retrospektivni izložbi na slikarite M. Tartalja i Lj. Babić.* Nova Makedonija, XXXII, 10411, Skopje, 18 januari 1976 god., 11.

11. **Likovnite umetnici dojdoo so proletta.** – *Za izložbite na likovnite umetnici Oton Postružnik, Ksenija Kantoci i Frano Šimunović.* Nova Makedonija, XXXII, 10521, Skopje, 9 maj 1976 god., 11.

12. **U ozračju mediteranizma.** *Izložbeni katalog Jasne Levak, Petra Piera Milohanića i Dubravke Sinožić.* Galerija "Ruđer Bošković", Zagreb, 1999.

6. 5. Kazališne kritike:

1. **Fenomenot na eden artist.** – Nova Makedonija, XXXI, 10065, Skopje, 31 januari 1975 god., 11.

2. **Doživean Pirandelo.** – Taka e (ako vi se čini) od Pirandelo, na scenata na Hrvatsko narodno kazalište. Nova Makedonija, XXXI, 10088, Skopje, 23 fevuari 1975 god., 13.

3. **Crkvata ja napada "Glorija" od Ranko Marinković.** Nova Makedonija, XXXI, 10104, Skopje, 11 mart 1975 god., 9.

4. **Ekspresivna dramska večer na Cvetanka Jakimovska.** Nova Makedonija, XXXI, 10142, Skopje, 18 april 1975 god., 12.

5. **Raznovidnost na tvorečkite pristapi.** – IFSK ili festival na teatarski smelosti. Na ovaa teatarska smotra na mladite prikažani i "Dnevnikot na ludiot" (Svetiev) I "Dimna Juda". - (...). Nova Makedonija, XXXI, 10184, Skopje, 1 juni 1975 god., 13. (Napomena: isti naslov odnosi se i na književnu kritiku.)

6. **Vo znakot na poetskata reč.** – "Goranova prolet". – Goran Matović: "Son i ludilo". Nova Makedonija, XXXII, 10493, Skopje, 8 april 1976 god., 10.

7. **Idninata e na nivnata strana.** Kon teatarskite pretstavi "Mame mu eham koj prv počna" od Dejan Dukovski vo režija na Aleksandar Popovski i vo izvedba ansamblot na Makedonskiot naroden teatar i pretstavata "Srećata e nova ideja vo Evropa" od Jordan Plevneš, vo režija na Vlado Cvetanovski vo izvedba na Dramski teatar od Skopje. Makedonsko vreme, godina 4. Broj 33, Skopje, juni 1997, 22 – 24..

6. 6. Filmske kritike:

1. **Čudesniot svet na zagrepskata animacija.** Nova Makedonija, XXXI, 10081, Skopje, 16 fevuari 1975 god., 13.

2. **Banat vo voenoto stradanje.** – "Hitler od našiot sokak" vo režija na V. Tadej. Nova Makedonija, XXXI, 10111, Skopje, 18 mart 1975 god., 9.

3. **"Tena" od Josip Kozarac vo središteto na vnimanieto.** Nova Makedonija, XXXI, 10121, Skopje, 28 mart 1975 god., 12.

4. **Živa freska od 1573 godina.** – Vo Zagreb održana premierata na filmot "Selanska buna 1573", što go režiraše V. Mimica. Nova Makedonija, XXXI, 10356, Skopje, 20 noemvri 1975., 10.

5. **Književnost izrasnata od praktikata na opštestvenite dviženja.** – (...). – K. Klarić so TV drama “Samec” po “Izjava” od novo go vzbudi gledačite. Nova Makedonija, XXXII, 10753, Skopje, 29 dekemvri 1976 god., 11. (Napomena: Isti naslov odnosi se i na književnu kritiku.)

6. 7. Ogledi:

1. **Petar Kepeski (2. VI. 1924. – 4. XII. 1980.).** Croatica, X, 13 – 14, Zagreb, 1979 (1981), 277 - 280.

2. **Nezaustavljiva rijeka ljubavi.** Oko, IX, 246, Zagreb, 20. VIII. – 3. IX. 1981, 16.

3. **Aco Šopov (1923 – 1982).** Oko, X, 264, Zagreb, 29. travnja – 13. svibnja 1982, 3.

4. **Prije trideset godina.** Slavko Janevski: Selo iza sedam jasenova. Oko, X, 280, Zagreb, 9. – 23. prosinca 1982, 3.

5. **Goran Stefanovski: Let u mjestu.** Kazališna cedulja. Zagreb: Dramsko kazalište Gavella, 1983, 3.

6. **Obale rata i obale mira.** Vidi: Vančo Nikoleski: Čarobni samarčić. Zagreb: Školska knjiga, 1986, 4 - 5.

7. **Ciklus “Balada o konjima”.** Izložbeni katalog Zlatka Sirotića. Narodno sveučilište Ivanić Grad, 1986.

8. **Iskonska vjernost ljepoti.** Laureati: Mateja Matevski. Vjesnik, Panorama subotom, Zagreb, 28. ožujka 1987, 461, 15.

9. **Živko Čingo (1935 - 1987).** Oko, XV, 403, Zagreb, 27. kolovoza – 10. rujna 1987, 4.

10. **Lirski realizam “Bijelog Cigančeta”.** Vidi: Vidoe Podgorec: Bijelo Ciganče. Sarajevo: “Veselin Masleša”, 1987, 5 - 8.

11. **Zlatko Sirotić.** Izložbeni katalog. Galerija “Miroslav Kreljević”. Zagreb, 1. – 17. ožujka 1989.

12. **Espongono: Zlatko Sirotić e Alojz Čargonja.** Comune di Quattro Castella. Dal 21-5-89 al 28-5-89.

13. **Blaženik riječi. In memoriam: Blaže Koneski (1921. – 1993.).** Makedonski glas, II, 3 - 4, Zagreb, 1994, 14 – 15.

14. **Konji iz snova.** Izložbeni katalog: Zlatko Sirotić – grafike i crteži. Galerija CEKAO, Zagreb, 1994.

15. **Sonot za kuća.** Naše pismo. Vesnik za literatura i kultura. Skopje, noemvri-dekemvri, 2001, br. 41, godina VII, str. 4.

16. **Kiparsko zavodenje mramorom, kamenom i broncom.** Izložbeni katalog: Alojz Čargonja - Šesnaest portreta, autoportret o neznanac / neznanka. Pučko otvoreno učilište Ivanić Grad, 6. - 12. lipnja 2003.

17. **Skica za portret Gana Todorovskog.** Makedonski glas, godina XII, broj 38, Zagreb, travanj-april / lipanj-jun, 2004,

6. 8. Polemike:

1. **Laboratorij doktora Ivanovića.** Radomir Ivanović: Makedonski pisci i dela. Beograd: Narodna knjiga, 1979. Oko, VII, 201, Zagreb, 30. studenoga – 13. prosinca 1979, 4.

2. **Infarkt logičkog mišljenja.** Odgovor dru Radomiru Ivanoviću. Oko, VIII, 203, Zagreb, 27. prosinca 1979. – 10. siječnja 1980, 4.

6. 9. Prikazi i komentari:

1. **Dali “uslov” ili “uvjet”?** – Prašanja na jazičnata tolerancija. – Lingvistički nacionalizam. – Angažman vo jazičnata i naučna rabota. Nova Makedonija, XXXI, 10057, Skopje, 23 januari 1975 god., 10.

2. **Potrebno otkrivanje na kulturite.** Nova Makedonija, XXXI, 10139, Skopje, 15 april 1975 god., 10.

3. **Doživeani dostreli na makedonskoto kulturno sozdavanje.** Nova Makedonija, XXXI, 10140, Skopje, 16 april 1975 god., 10.

4. **Svečenosta na poetskiot zbor i na makedonskata kniga.** Nova Makedonija, XXXI, 10141, Skopje, 17 april 1975 god., 10.

5. **Potrebni nastani.** Nova Makedonija, XXXI, 10143, Skopje, 19 april 1975 god., 9.

6. **Značajna prezentacija na makedonskata kultura.** Nova Makedonija, XXXI, 10151, Skopje, 27 april 1975 god., 13.

7. **Dalekusežni akcii vo kulturata.** Nova Makedonija, XXXI, 10 158, Skopje, 6 maj 1975 god., 10.

8. **Visoki ocenki za makedonskite artisti.** Nova Makedonija, XXXI, 10172, Skopje, 20 maj 1975 god., 11.

9. **Kulturata od site paraleli i meridijani.** – Osmiot Kongres na jugoslovenskite slavisti. Nova Makedonija, XXXI, 10177, Skopje, 25 maj 1975 god., 13.

10. **Nepismenost će se likvidira do 1978 godina.** Nova Makedonija, XXXI, 10188, Skopje, 5 juni 1975 god., 9.

11. **Rečnicite kako mostovi na kulturata.** – Hrvatsko-makedonskiot i makedonsko-hrvatskiot rečnik će sodržat po 50000 zborovi, termini i frazi. Avtori se profesorite P.

Kepeski i d-r Milan Moguš, a izdavač "Liber" od Zagreb. Nova Makedonija, XXXI, 10205, Skopje, 22 juni 1975 god., 12.

12. **Vo znakot na spisanijata.** – Publicistikata z bogatena so dve novi spisanija. – Aktualna problematika i pojavi na novi avtori. Nova Makedonija, XXXI, 10251, Skopje, 7 avgust 1975 god., 11.

13. **Dinamiziranje na teatarskiot život.** – Dramski teatar "Gavella" i 24 rabotni organizacii osnova teatarska komuna. – "Teatarot na gosti" trgnuva vo golem pohod za prikazuvanje na dve novi pretstavi. Nova Makedonija, XXXI, 10303, Skopje, 28 septemvri 1975 god., 12.

14. **Na početokot na kulturnata sezona.** – Tri teatarski premieri. – Reprezentativnata izložba "Jugoslovenskata umetnost vo NOB 1941 – 1945". Nova Makedonija, XXXI, 10317, Skopje, 12 oktombri 1975 god., 12.

15. **Obrazovaniето vo preden plan.** Nova Makedonija, XXXI, 10324, Skopje, 19 oktombri 1975 god., 14.

16. **Polemikata vo "Oko".** P. Matvević i I. Mandić mošne ostro polemiziraat za nekolku nešta. Nova Makedonija, XXXI, 10342, Skopje, 6 noembri 1975 god., 10.

17. **Vrednostite na Bibliotekata itd.** Nova Makedonija, XXXI, 10366, Skopje, 2 dekemvri 1975 god., 8.

18. **Značajni izdavački planovi.** – Novoformiranoto univerzitetsko knigoizdatelstvo "Liber" e prvo knigoizdatelstvo od toj vid vo južniot del na Evropa. Nova Makedonija, XXXI, 10378, Skopje, 14 dekemvri 1975 god., 13.

19. **Bogato postoenje.** – Za izminative 25 godini prodadeni se 655000 kompleti. Na devedeset enciklopediski tomovi rabotea i rabotaat poveće od sedum iljadi stručni lica. Nova Makedonija, XXXI, 10382, Skopje, 18 dekemvri 1975 god., 10.

20. **Vtoro izdanie na Enciklopedijata na Jugoslavija.** Nova Makedonija, XXXI, 10424, Skopje, 31 januari 1976 god., 11.

21. **Dela i datumi.** – Izložba "Pet stoletija na enciklopedijata na jugoslovenskoto tlo". – Radio Zagreb vo pedesetta godina. Nova Makedonija, XXXII, 10425, Skopje, 1 februar 1976 god., 11.

22. **Sredbite vo sreda.** – Vo zagrepskata naselba Zapruđe. – Kako luđe stanuvaa postojani posetiteli na edna vredna kulturna tribina. Nova Makedonija, XXXII, 10514, Skopje, 1 i 2 maj 1976 god., 19.

23. **Sovremeni makedonski poeti vo "Stih".** – Izborot na pesnite za novopokrenatoto zagrepsko spisanie go napravi profesorot Petar Kepeski. Nova Makedonija, XXXII, 10541, Skopje, 30 maj 1976 god., 10.

24. **Formi za širenje na filmskata kultura.** Nova Makedonija, XXXII, 10549, Skopje, 6 juni 1976 god., 11.

25. **Čovek što go zadolži čoveštvo.** Nova Makedonija, XXXII, 10563, Skopje, 20 juni 1976 god., 11.
26. **Neophodno kulturno upoznavanje.** Nova Makedonija, XXXII, 10569, Skopje, 27 juni 1976 god., 9.
27. **Žeški temi.** – Od referatot na pisatelot Voin Jelić: za “Knigata, javno opštoopštvenoto bogatstvo”. – Utrešninata na Izdavačko-knižarskoto pretprijatie “Zora” od Zagreb. – Ivo Družić: “Zašto da se objavi Brešanoviot tekst?”. Nova Makedonija, XXXII, 10577, Skopje, 4 juli 1976 god., 12.
28. **“Stih” objavi makedonska poezija vo original.** Nova Makedonija, XXXII, 10584, Skopje, 11 juli 1976 god., 11.
29. **Zakonski do učebnici.** Nova Makedonija, XXXII, 10604, Skopje, 1 avgust 1976 god., 9.
30. **Teatarskata umetnost na artistite.** Nova Makedonija, XXXII, 10668, Skopje, 3 oktombri 1976 god., 10.
31. **Nekolku mislenja za knjigata.** Nova Makedonija, XXXII, 10688, Skopje, 23 oktombri 1976 god., 6.
32. **Teatarot “Gavella” vo Amerika i Kanada.** - Komplimenti za Trupata na Relja Bašić. – Vo Teatarot “Jazavac”. Nova Makedonija, XXXII, 10699, Skopje, 3 noembri 1976 god., 10.
33. **Enciklopedija kakva što sakame.** Nova Makedonija, XXXII, 10703, Skopje, 7 noembri 1976 god., 15.
34. **“Osloboduvanje na Skopje” vo noviot teatar pod šatori.** – Za dramata na Dušan Jovanović govorat režiserot na pretstavata Ljubiša Ristić i artistot Rade Šerbedžija. Nova Makedonija, XXXIII, 11131, Skopje, 9 noembri 1977 god., 10.
35. **Sudiri okolu knjigata na Kiš.** Nova Makedonija, XXXII, 10717, Skopje, 21 noembri 1976 god., 14.
36. **Dostreli na edno teatarsko gostovanje.** – Zagrepskata krtika za makedonskite artisti. Nova Makedonija, XXXIII, 11170, Skopje, 18 dekemvri 1977 god., 10.
37. **Svestrano promicanje hrvatske kulture.** *Oko*, X, 273, Zagreb, 2. – 16. rujna 1982, 16.
38. **U znaku vrednota iz baštine.** *Oko*, XIII, 350, Zagreb, 15. – 29. kolovoza 1985, 22.
39. **Zagreb Slavic School Seminar for foreign slavic scholars.** *Most*, I (nova serija), Zagreb, 1986, 105 – 107.

40. **Rođenje makedonske kulture.** *Uz 1100. obljetnicu osnivanja Ohridske književne škole.* Školske novine, 1 - 2 (1311 – 1312). Zagreb, 1. siječnja 1987, 10 - 11.
41. **Nedovoljna prisutnost vo hrvatskiot kulturnen prostor.** Nova Makedonija, Skopje, 13. 05. 1987, 4. (LIK, 13).
42. **Makedonistikata včera, denes i utre – vo Zagreb.** Makedonski glas, I, 2, Zagreb, 1993, 8.
43. **Nezaobilazni makedonistički datumi.** Makedonski glas, VIII, 23, Zagreb, srpanj-rujan 2000, 19-20.
44. **Vo čest na Konstantin i Dimitrija Miladinov.** Stožer, Revija za literatura, kultura i umetnost, g. V, br. 42-43, Skopje, maj- juni 2001, 59.
45. **Sv. Atanasije – izbrisani topos makedonske kulture.** Večernji list, subota, 25. VIII. 2001, str. 37.
46. **Biobibliografska bilješka o Bogomilu Đuzelu.** Makedonski glas, godina XI, broj 33, siječanj-ožujak / januari-mart, 2002, 10-11.
47. **Znanstveni prilozi Katice Čulavkove.** Makedonski glas, godina X, broj 30, travanj-lipanj / april-jun, Zagreb, 2002, 17.
48. **O poeziji Slavka Mihalića na makedonskom jeziku.** Makedonski glas, godina X, broj 30, travanj-lipanj / april-jun, Zagreb, 2002, 20-21.
49. **Rječnik hrvatsko-makedonskog jezika.** Makedonski glas, godište XI, broj 33, siječanj-ožujak / januari-mart, Zagreb, 2003: 21.
50. **Zbornik “Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova”,** Makedonski glas, godina XI, broj 33, siječanj-ožujak / januari-mart, 2003, 21.
51. **Ohridsko predstavljanje Zbornika radova “Dani Dimitrija i Konstantina Miladinova”.** Makedonski glas, godina XI, broj 35, srpanj-rujan / juli-septemvri 2003, 19.
52. **O “Racinovu danu u Samoboru” - ponovno.** Makedonski glas, godina XI, broj 36, listopad-prosinac / oktombri-dekembri 2003, 15-16.
53. **Bibliografija i komentar o književnim izdanjima Zajednice Makedonaca u Republici Hrvatskoj.** Makedonski glas, poseban broj / poseben broj, prosinac / dekembri 2003, 21-22.
54. **Skopski dnevnik.** Makedonski glas, godina XII, broj 37, Zagreb, siječanj-ožujak / januari-mart 2004, 26-29.

6. 10. Razgovori:

1. **Mošne malku znam za sebe.** – Intervju so Ordan Petlevski. Nova Makedonija, XXXI, 10036, Skopje, 1 i 2 januari 1975 god., 9.
2. **Potreba za sloboda i čovečnost.** Vatroslav Mimica, ekskluzivno za Nova Makedonija: “Umetnost e baranje na komunikacijata među luđeto... za nea e bitno da bide čovečka.”. Nova Makedonija, XXXI, 10116, Skopje, 23 mart 1975 god., 11.
3. **Na prvoto mesto čovekot.** – Razgovor so hrvatskiot pisatel Voin Jelić, avtor na poznatiot roman “Angelite ubavo peat” i štotuku izlezeniot “Pobožniot đavol”. Nova Makedonija, XXXII, 10418, Skopje, 25 januari 1976 god., 11.

6. 11. Radijske i televizijske emisije:

1. **Poezija Blaže Koneskog.** Emisija “Književnost omladini”. Radio Zagreb, 27. studenog 1981. Prilozi: uvodni ogled, izbor i prijevod poezije.
2. **Mladi makedonski pjesnici.** Emisija “Književnost omladini”. Radio Zagreb, 27. studenog 1981. Prilozi: uvodni ogled, izbor i prijevod poezije.
3. **Mateja Matevski.** Emisija “Književnost i život”. Radio Zagreb, 1983. Razgovarala Ljerka Car Matutinović. Prilozi: uvodni ogled, prijevod razgovora, izbor i prijevod pjesama.
4. **Tome Momirovski.** Emisija “Književnost i život”. Radio Zagreb, 1983. Razgovarala Ljerka Car Matutinović. Prilozi: uvodni ogled, prijevod razgovora, izbor i prijevod ulomaka iz književnikova opusa.
5. **Kole Čašule.** Emisija “Susreti s piscima”. Radio Zagreb, 1984. Razgovarala Ljerka Car Matutinović. Prilozi: uvodni ogled, prijevod razgovora te izbor i prijevod ulomaka iz književnikovih djela.
6. **Srbo Ivanovski.** Emisija “Susreti i poznanstva”. Radio Zagreb, 1984. Razgovarala Ljerka Car Matutinović. Prilozi: uvodni ogled, prijevod razgovora, izbor i prijevod poezije i proze.
7. **Vase Mančev.** Emisija “Susreti i poznanstva”. Radio Zagreb, 1984. Razgovarala Ljerka Car Matutinović. Prilozi: uvodni ogled, prijevod razgovora te prijevodi ulomaka iz književnikovih djela.
8. **Slavko Janevski: *Mirakuli na grozomorata*** (Legionite na Sveti Adofonis, Kučeško raspetie, Čekajći čuma), Mislá, Skopje, 1984. Isto: *Mirakuli grozomore*, Narodna knjiga, Beograd, 1986. Emisija “Knjige i ideje”, Televizija Zagreb, 1987.

6. 12. Prijevodi s makedonskoga jezika:

6. 13. 1. Drame:

1. **Milan Lasica, Julius Satinski, Aljoša Rusi: *Komedijanti***. Narodno kazalište "August Cesarec" (Hrvatsko narodno kazalište) u Varaždinu. Režija Petar Veček. Premijera: 30. lipnja 1980. - (40 str.).
2. **Branko Pendovski. *Pod piramidom***. U: Branko Hećimović – Borislav Pavlovski. Suvremene makedonske drame. Zagreb: Znanje, Biblioteka itd., sv. 90, 1982, 139 - 210.
3. **Goran Stefanovski. *Divlje meso***. U: Branko Hećimović – Borislav Pavlovski. Suvremene makedonske drame. Zagreb: Znanje, Biblioteka itd., sv. 90, 1982, 213 – 211.
4. **Goran Stefanovski. *Let u mjestu***. Dramsko kazalište Gavella u Zagrebu. Režija Ljubiša Georgievski. Premijera: 4. ožujka 1983. - 70 str.
5. **Boris Bojadžiski. *Djed Mraz i kod nas***. U: Kazivanje igrom. Izbor dječjih igrokaza. Priredio Petar Prpić. Zagreb: Školska knjiga, 1986, 79 - 92.
6. **Dejan Dukovski. *Bure baruta***. Satiričko kazalište Kerempuh. Premijera: Zagreb, 14. siječnja 2000. U: Quorum, XVI, 2, Zagreb, 2000, 138 - 172; Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
7. **Venko Andonovski. *Pobuna u Staračkom domu***. Vidi: Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
8. **Trajče Kacarov. *Da ne bajaše kiše***. Vidi: Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
9. **Žanina Mirčevska. *Dies irae***. Vidi: Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
10. **Saško Nasev. *Pozitivno mišljenje***. Vidi: Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
11. **Jugoslav Petrovski. *Porculanska vaza***. Vidi: Antologija nove makedonske drame. Zagreb: HC ITI-UNESCO, 2000.
12. Goran Stefanovski. *Sarajevo*. (U rukopisu).
13. Dejan Dukovski. *Mamu mu jebem tko je prvi počeo*. (U rukopisu).

6. 14. Romani:

1. **Petre M. Andreevski. *Pirika (Pirej)***. Zagreb: Znanje, Biblioteka HIT, 1983, 3 – 298 (304 str.). Urednik Zlatko Crnković.

2. **Taško Georgievski. *Ravna zemlja (Ramna zemja)*.** Sarajevo: IRO "“eselin Masleša”" 1985, 3 - 275 (290 str.). Urednik Mile Pešorda.

3. **Vidoje Podgorec. *Bijelo Ciganče (Belo Ciganče)*.** Zagreb: Školska knjiga, Dobra knjiga, Lektira za peti razred osnovne škole, (1986), 1989, 9 – 167 (171 str.). Urednica Asja Petrović. Vidi: Vidoje Podgorec. *Vijelo Ciganče*. Mladi dani. Lektira. Sarajevo: "Svjetlost", 1989, 9 – 209 (215 str.). Odgovorni urednik Ljiljana Cikota.

4. **Vančo Nikoleski. *Čarobni samarčić (Volšebnoto samarče)*.** Zagreb: Školska knjiga, Dobra knjiga, Lektira za treći razred osnovne škole, (1986), 1989, 7 – 95 (96 str.). Urednica Slavenka Halačev - Gospodnetić.

6. 15. Povijest književnosti (udžbenik):

1. ***Makedonska književnost*.** Autori: Tome Sazdov, Vera Stojčevska – Antić, Dragi Stefanija, Borislav Pavlovski i Georgi Stalev. Zagreb: Školska knjiga, (1988), 1991, 7 – 238, 261 – 275 (303 str.). Urednik: Zvonimir Diklić.

6. 16. Književna esejistika i znanost o književnosti:

1. **Gane Todorovski. *Začarano poprište*.** Rijeka: Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dometi, 1990, 3 –203 (212 str.). Urednik: Ljubomir Stefanović.

6. 17. Književna teorija

1. **Venko Andonovski. *Matoševa zvona*.** Zagreb: Matica hrvatska, 2005.

6. 18. Historiografska djela

1. **Ivan Katardžiev. *Makedonsko nacionalno pitanje (1919- 1930)*.** Zagreb: Globus, Plava biblioteka, 1983, 9 - 458 (471 str.). Urednik Ivan Jelić.

2. **Jovan Pavlovski. *Vančo Mihajlov*.** Zagreb: CIP, 1985.

3. **Jovan Pavlovski. *Posljednji poraz*.** Vjesnik, Zagreb, 13. – 26. prosinac 1979. Vidi: Jovan Pavlovski. *Sudenjata kako posleden poraz*. Tetovo: Polog, 1979, 295 – 388.

6. 19. Medicina:

1. **Dobri Filipče / Ante Klobučar / Vladimir Kambovski. *Bioetički aspekti reprodukcijskog zdravlja*.** Zagreb: V.B.Z. d.o.o., 2006. - str. 90.

6. 20. Zbirka poezije:

1. **Ljiljana Dimova – Peternel. *Moj put / Mojot pat*.** Suautor prijevoda Blagoja Jovanovski. Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 1998, 6 - 113.

6. 21. Izbori poezije:

1. **Slavko Janevski.** *Okovana jabuka.* *Oko*, VIII, 211, Zagreb, 1980, 5.
2. **Mihail Rendžov.** *Nerezi.* *Oko*, XI, 295, Zagreb, 7. – 21. srpnja 1981, 19.
3. **Jovan Pavlovski.** *Oksidiranja.* *Oko*, XIII, 355, Zagreb, 24. listopada – 7. studenog 1985, 19.
4. **Izbor poezije Mateja Matevskog.** Emisija “Poezija na glas”. Radio Zagreb, 1987. Urednik Danijel Dragojević.
5. **Katica Čulavkova:** *Koliko kratak dan, majko!* *Oko*, XVI, 424, Zagreb, 16. – 30. lipnja 1988, 19.
6. **Jovan Pavlovski.** *Točka iza koje počinje oksidacija.* *Quorum*, XIV, 4, Zagreb, 1998, 63 – 79.

6. 22. Priče:

1. **Vidoe Podgorec.** *Livada snova.* Vidi: Iz priče u priču. Zagreb: Školska knjiga, 1985, 61 – 65. Uredila Višnja Biti.
2. **Vlada Urošević.** *Vlak za Kočabambu.* *Oko*, XIII, 30, Zagreb, 15. – 29. kolovoza 1985, 18.
3. **Živko Čingo.** *Duhovi u kući.* Emisija “Domaća proza”. Radio Zagreb, 30. studenoga 1990. Urednik Strahimir Primorac.
4. **Vlada Urošević.** *Brod Skopje.* Emisija “Domaća proza”. Radio Zagreb, 6. rujna 1991. Urednik Strahimir Primorac.
5. **Petre M. Andreevski.** *Vampir.* Emisija “Domaća proza”. Radio Zagreb, 1991. Urednik Strahimir Primorac.
6. **Vase Mančev.** *Cassius Clay i čelavi zmaj.* Emisija “Domaća proza”. Radio Zagreb, 1991. Urednik Strahimir Primorac. Vidi: *Quorum*, VII, 1 (35, sv. 28), Zagreb, 1991, 127 – 136. Urednik Miroslav Mićanović.
7. **Venko Andonovski.** *Odaja za dušu.* *Hrvatsko slovo*, I, 5, Zagreb, 26. svibnja 1995, 30.
8. *Fragment jedne antologije.* Izbor fantastičnih priča iz suvremene makedonske novelistike. *Libra*, Zbornik SC književnog kluba, 3, Zagreb, jesen 1995, 117 – 158.
9. **Gospodari labirinta.** *Antologija snova, maštarija i fantastičnih priča iz makedonske književnosti.* (Slavko Janevski: *Sjene povijesti, Drvo mrtvih, Kula od pijeska, Misterija, Bogatstvo, Druga strana mita, Dubina snoviđenja, Žena u bijelom, Šir Haširim, Filatelistički podatak, Znaci na kitovoj kosti, Džerasa, Mahabharata, Posjetitelj, Tajna vrata*; Petre M. Andreevski: *Vampir*; Vlada Urošević: *Brod Skopje*;

Živko Čingo: *Duhovi u kući*; Mile Nedelkovski: *Pokojnica bez vlasnika*; Bogomil Đuzel: *Glad*; Ljiljana Beleva: *Komunikacija (Povez II)*; Gordana Mihailova-Bošnjakoska: *Bosporsko ljeto*; Božin Pavlovski: *Antonio Vargas, domoljub*; Mitko Madžunkov: *Čistka*; Zoran Kovačevski: *Rijeka Lang*; Danilo Kocevski: *Bergerac*; Krste Čačanski: *Otmica pjesnikinje*; Vase Mančev: *Cassius Clay i ćelavi zmaj*; Ljupčo Siljanovski: *Ponovno u Sion*; Eftim Takovski: *Prije svanuća*; Aldo Kliman: *Vražji otok*; Trajče Krstevski: *Epizodist*; Katica Ćulavkova: *Totalno vrijeme*; Dragi Mihajlovski: *Gljivar*; Dimitar Duracovski: *Mobiusova vrpca*; Aleksandar Prokopiev: *El Sueno*; Slave Banar: *Upokojenje dječjega glasa*; Kim Mehmeti: *Leptirica*; Jadranka Vladova: *Stefan i Sveta Pavlina*; Hristo Petreski: *K. P.*; Ermis Lafazanovski: *Krovovi bez kuća*; Blaže Minevski: *Tajanstveno iščeknuće jedne balkanske planine*; Venko Andonovski: *Odaja za dušu*). Zagreb: Naklada MD, 1998, 9 – 226.

6. 23. Ogledi, rasprave, kritike, prikazi i razgovori:

1. **Kosta Balabanov.** *Ikonopis – jedna od najstarijih tradicija u umjetničkom stvaralaštvu u Makedoniji.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
2. **Todor Čalovski.** *Afirmacija tek predstoji.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
3. **Ivan Katardžiev.** *Riznica kulture makedonskog naroda.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
4. **Blaže Koneski.** *Pobornik emancipacije makedonskog naroda.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
5. **Boris Petkovski.** *Naglašena individualnost.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
6. **Duško Popovski.** *Tendencije i suprotnosti kulturnog razvoja.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
7. **Tome Sazdov.** *Više od sto godina suradnje.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
8. **Aleksandar Spasov.** *Kočo Racin kao utemeljitelj suvremene makedonske književnosti.* *Oko*, IV, 123, Zagreb, 1976.
9. **Intervju: Kole Čašule - I ljubav je na nožu.** *Oko*, XI, 283, Zagreb, 20. siječnja – 3. veljače 1983, 9 i 18. Razgovarala Katica Ćulavkova.
10. **Gligor Stojkovski.** *Status pojedinca.* *Oko*, XI, 290, Zagreb, 28. travnja – 12. svibnja 1983, 13.
11. **Katica Ćulavkova.** *Kritika kao otvorena forma.* *Oko*, XI, 298, Zagreb, 18. kolovoza – 1. rujna 1983, 23.
12. **Tomislav Osmanli.** *Povodom jednog poglavlja "Povijesti grčkog filma" Aglajije Mitropulu.* *Filmska kultura*, Zagreb.
13. **Tomislav Osmanli.** *Cinematographie Manaki.* *Filmska kultura*, XXIX, 157 / 158 / 159, Zagreb 1986, 6 – 26.

14. Eftim Kletnikov. *Zapis o poeziji Mile Pešorde*. Forum, Godište XXXVI, Knjiga LXIX, Broj 11-12, Zagreb, studeni – prosinac 1997, 1709 – 1715.

15. Venko Andonovski. *Pjesnik otpora represiji*. Forum. 1999/2000.

16. Gane Todorovski. *Pjesnik čudotvorac (O poeziji i poetici Slavka Mihalića)*. Vidi: Slavko Mihalić. *Odbrani pesni / Selected poems*. Izborot e napraven od avtorot Slavko Mihalić. Prepev i pogovor Gane Todorovski. Zlaten venec na Struškite večeri na poezijata. Struga: Struški večeri na poezijata, 2002, 173 – 182.

6. 24. Prijevodi s bugarskog jezika:

6. 24. 1. Ogledi:

1. Krasimira Gerčeva. *Donjo Donev*. Svjetski festival animiranog filma Zagreb 88. Retrospektive. Zagreb, 1988, 97 - 104.

2. Petar Manolov. *Živjeli, braćo Runtovi*. Oko, XVII, 462, Zagreb, 30. studenog – 14. prosinca 1989, 8 – 9.

3. Miroslav Spiroski. *U kljunu dvoglavog orla*. Oko, XVII, 440 – 441, Zagreb, veljača – ožujak 1989, 9.

6. 24. 2. Drama

1. Hristo Bojčev. *Pukovnik Ptica*. Kazalište, Zagreb, 2001.

7. PROJEKTI:

1. **“Kontrastivno proučavanje makedonskoga i hrvatskoga jezika”**. Rezutat rada je konkordancija zbirke “Beli mugri” (1939) makedonskoga pjesnika Koče Racina. Rad je objavljen pod naslovom: **K. Racin “Beli mugri” (konkordancija)** u Zavodu za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 1991. Sadržaj: Konkordancija (1-43), Azbučni popis riječi (45 – 63), Frekvencijski popis riječi (65 – 83). Autor: Borislav Pavlovski. Suradnici: Krešimir Pavlovski i Marko Tadić. Suradnik na projektu.

2. **“Fenomen ljubavi u južnoslavenskim književnostima i kulturama” (Fenomenot ljubov vo južnoslovenskite literaturi i kulturi)** Instituta za makedonsku književnost (Institut za makedonska literatura) Filološkoga fakulteta “Blaže Koneski” Univerziteta “Sv. Kiril i Metodij” u Skopju, Republika Makedonija. Rezultat istraživanja je znanstveni rad “Sonot za kuća”. Vidi: Retorika na ljubovta. Skopje: Institut za literatura, 2001, 183-187. Suradnik na projektu.

3. **Hrvatsko-makedonski kazališni odnosi (0130507)**. Rezultat trogodišnjega istraživanja je knjiga **Od teksta do predstave: rasparave o dramaturgiji Kola Čašula i predstavama “Crnila” (Tmina) na hrvatskim pozornicama** (Ulomci o životu i dramaturgiji Kola Čašula, Milčinova režija “Tmina” u zagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu, “Tmine” u osječkom Narodnom kazalištu (Hrvatskom narodnom kazalištu), Tmine na pozornici Narodnog kazališta - Šibenik / Šibensko uprizorenje

“Tmina” i Uprizorenje “Crnila” u Gradskom kazalištu - Virovitica / Virovitička “Crnila”. Zagreb: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, 2005. – 258 str. Voditelj projekta.

3. Međunarodni znanstveni projekt (hrvatsko-makedonski) **Istraživanje teatrološke građe** odobren je 2005. godine. Voditelji: prof. dr. sc. Jelena Lužina (Skopje, Republika Makedonija) i prof. dr. sc. Borislav Pavlovski (Zagreb, Republika Hrvatska).